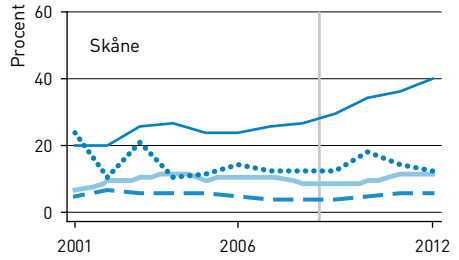
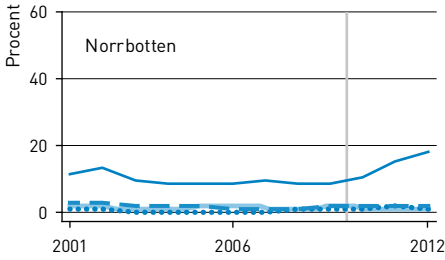
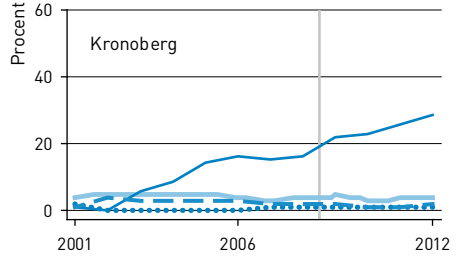
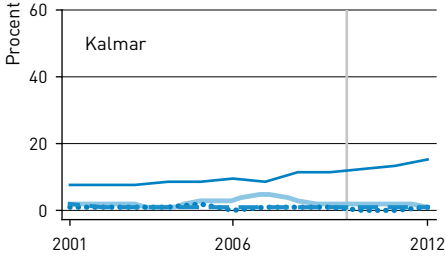
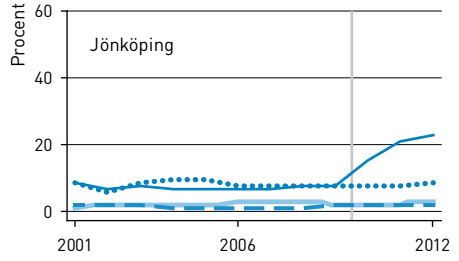
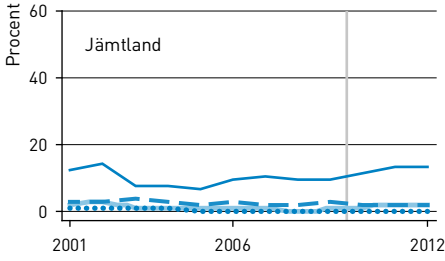
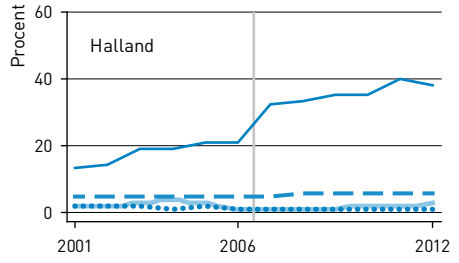
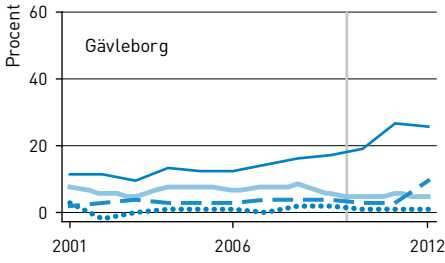
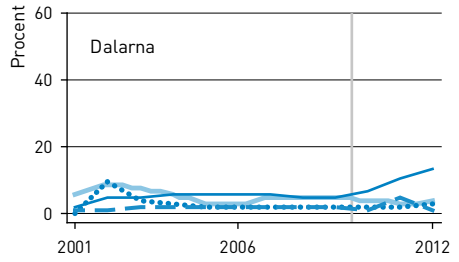
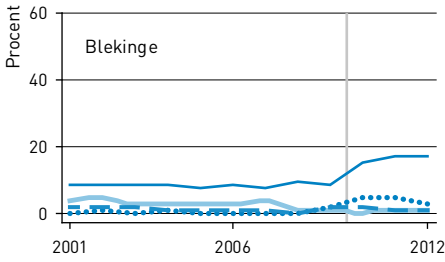

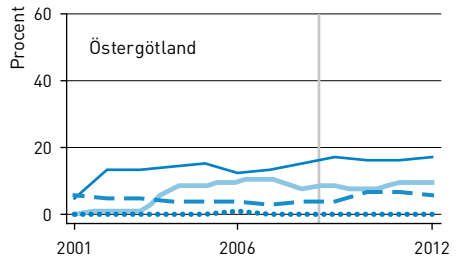
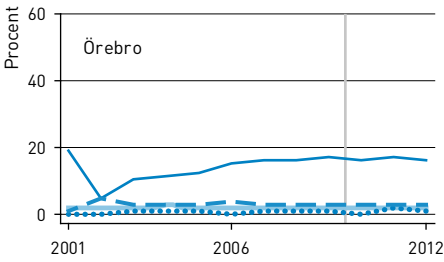
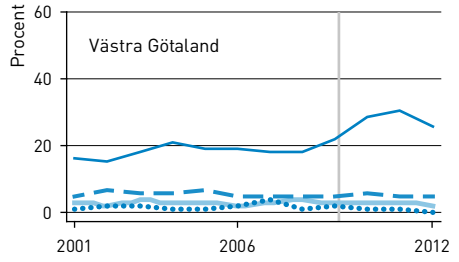
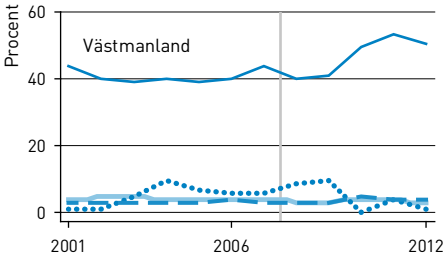
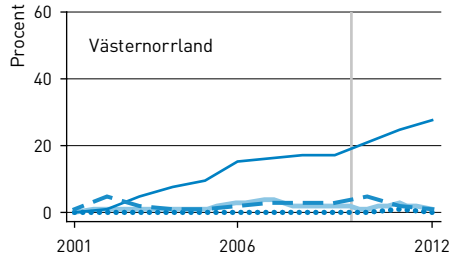
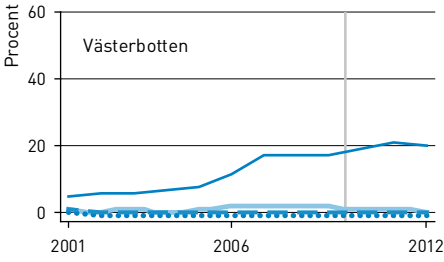
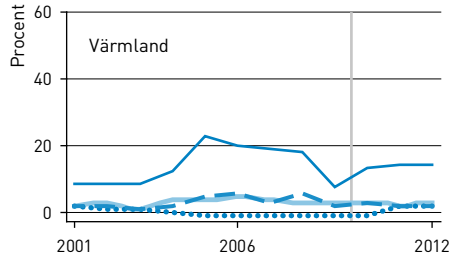
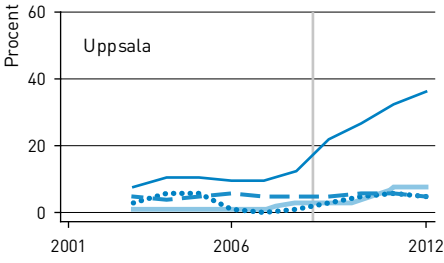
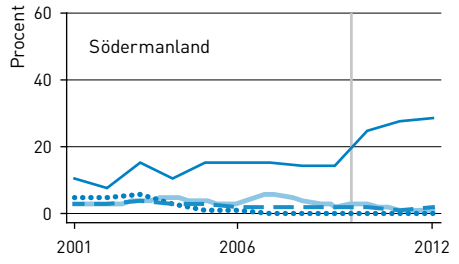
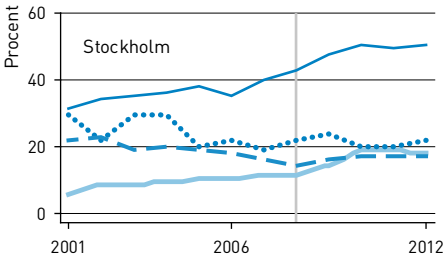
Appendix A (till kapitel 2)

Köp av verksamhet från privata företag som andel av nettokostnader, samtliga landsting, 2001–2012.

Se följande uppslag.

— Primärvård   - - - Specialiserad somatisk vård   — Specialiserad psykiatrisk vård

..... Övrig hälso- och sjukvård

Grått vertikalt streck anger tidpunkt för införande av LOV.

Appendix B (till kapitel 5)

Regressionsmodell:

$$\begin{aligned} K\ddot{o}p_{i,t,s} = & \alpha + \beta_p \text{H\dd{o}germajoritet}_{i,t} \times \text{F\dd{o}rskola}_s + \gamma_p \text{H\dd{o}gerroster} \times \text{F\dd{o}rskola}_s + \beta \text{H\dd{o}germajoritet}_{i,t} \\ & + \gamma \text{H\dd{o}gerroster}_{i,t} + \eta \text{F\dd{o}rskola}_s + X_{i,t} \delta_s + \varepsilon_{i,t,s} \end{aligned}$$

Köp anger hur stor kostnadsandel av förskola och grundskola som kommunerna köper in från externa utförare.

Högermajoritet är en dummyvariabel som anger om Centerpartiet, Folkpartiet, Kristdemokraterna och Moderaterna tillsammans har en majoritet i kommunfullmäktige.

Högerroster anger den sammanlagda röstandelen för Centerpartiet, Folkpartiet, Kristdemokraterna och Moderaterna inom en kommun i landstingsvalet.

Förskola är en dummyvariabel som antar värdet 1 för förskola och 0 för grundskola.

$X_{i,t}$ innehåller ett antal kontrollvariabler som kan tänkas påverka kommunernas köp av förskola och grundskola.

De nedsänkta tecknen i , t och s indikerar kommun, år och tjänst.

Noter till Tabell B1:

Privata vinstsyftande utförare inkluderar icke-kommunägda företag. Privata icke-vinstsyftande utförare inkluderar föreningar och stiftelser. Andra offentliga utförare inkluderar stat, landsting, kommunförbund och andra kommuner. De inkluderade kontrollvariablerna mäter kommunernas befolkning, sysselsättning, sysselsättningsandel i privat sektor, skattebas, överskott i resultaträkningen, statsbidrag, andel universitetsutbildade, andel barn i förskoleålder (0–6 år), andel barn i skolålder (7–16 år), andel gamla (65+ år), andel utländska medborgare, samt andel med försörjningsstöd. Robusta standardfel, klustrade för att ta hänsyn till att feltermen kan vara korrelerad inom en kommun över en mandatperiod, presenteras inom parentes. ***, **, * anger statistisk signifikans på nivåerna 1, 5 och 10 procent. Koefficienterna (och deras standardfel) för Högermajoritet $\times$ Förskola ändras endast marginellt om vi inkluderar kommunspecifika i stället för länesspecifika effekter, men modellen blir då som helhet känsligare med avseende på kontrollvariablerna. Att vi interagerar kontrollvariablerna med variabeln Förskola beror på de två demografiska variablerna andel barn i förskoleålder och andel barn i skolålder;

Tabell B1. Regressionsestimater för köp av förskola och grundskola.

Beroende variabel: Köp (andel av kostnader)				
Köp av:	Alla utförare	Privata vinstsyftande	Privata icke-vinstsyftande	Andra offentliga
Högermajoritet × Förskola	1.59*** (0.57)	0.62* (0.37)	0.51 (0.45)	-0.02 (0.16)
Högerröster × Förskola	0.06* (0.03)	0.04* (0.03)	0.03 (0.02)	-0.01 (0.01)
Förskola	-42.6*** (11.4)	-22.0** (8.62)	-11.6 (7.47)	-3.26 (3.04)
Högermajoritet	0.06 (0.43)	0.09 (0.32)	0.03 (0.25)	0.29* (0.16)
Högerröster	0.02 (0.03)	0.02 (0.02)	0.004 (0.01)	-0.01 (0.01)
Konstant	12.3 (9.11)	4.16 (6.78)	4.84 (5.45)	3.33 (3.36)
Kontrollvariabler	Ja	Ja	Ja	Ja
Kontrollvariabler × Förskola	Ja	Ja	Ja	Ja
Årsspecifika effekter	Ja	Ja	Ja	Ja
Årsspecifika effekter × Förskola	Ja	Ja	Ja	Ja
Länsspecifika effekter	Ja	Ja	Ja	Ja
<i>Observationer</i>	5128	5120	5122	5121

när vi inkluderar dessa interaktionstermer stärks estimaten för Högermajoritet × Förskola. Att inkludera ytterligare interaktionstermer har en mindre påverkan. Att andelen barn i förskoleålder är viktigare för förskolan och att andelen barn i skolålder är viktigare för grundskolan är intuitivt och något som specifikationerna bör tillåta.

Appendix C (till kapitel 6)

C1. KOMMUNPOLITIKERUNDERSÖKNINGEN 1993

Resultaten i figur 6.1 är framtagna med hjälp av en enkätundersökning från 1993 (Kommunpolitikerundersökningen 1993). I den fick politiker som blev invalda i kommunfullmäktige i samband med 1991 års val i 28 primärkommuner¹ och fyra landsting², svara på en ansevärd mängd frågor. Det är framför allt en sak som gör denna enkätundersökning väl lämpad att använda för vårt ändamål. Det ställdes nämligen explicita frågor om kommunpolitikernas preferenser för privatisering av olika välfärdstjänster. Detta var också ett av huvudsyftena med undersökningen, vilket framgår av beskrivningen av undersökningen: »Syftet är i första hand att undersöka förändringar i kommunalpolitikernas rolluppfattning och arbetsförhållanden sedan 1980 års motsvarande undersökning 'Kommunpolitikerundersökningen 1979–80'. Förändringarna relateras till 'den kommunala nyordningen' i form av 'privatisering' och 'nya demokratiska strukturer'«.

Från svaren i enkätundersökningen skapar vi tre variabler som mäter politikernas preferenser för, i tur och ordning: privatisering av skola, privatisering av äldreomsorg samt ökad konkurrens inom den kommunala verksamheten i allmänhet.³ Dessa tre variabler är skapade som binära variabler som antar värdet 1 om den tillfrågade politikern är för en privatisering/en ökad konkurrens och 0 om han eller hon är emot det. Frågorna vi använder för att skapa dessa variabler är:

Privata skolor: Som en delfråga till hur den kommunala verksamheten skulle kunna göras mer effektiv i kommunen, ombads politikerna att ange sin åsikt om påståendet »Antalet privata skolor bör ej öka«. De politiker som svarade att de har helt motsatt åsikt eller att de har i stort sett motsatt åsikt tolkar vi

---

1. Ale, Eksjö, Enköping, Grästorp, Gällivare, Göteborg, Härjedalen, Kalix, Kalmar, Katrineholm, Kil, Kävlinge, Lidköping, Luleå, Lysekil, Munkedal, Nacka, Sjöbo, Sorsele, Staffanstorps, Surahammar, Tierp, Tranemo, Trelleborg, Töreboda, Upplands-Väsby, Uppsala och Västerås.

2. Uppsala läns landsting, Malmöhus läns landsting, Skaraborgs läns landsting och Norrbottens läns landsting.

3. Då dessa välfärdstjänster faller inom det primärkommunala ansvarsområdet använder vi endast svaren från kommunpolitikerna i de 28 primärkommunerna i analysen av dessa tjänster.

som politiker som är för en ökad privatisering av skolan; dessa (717 individer) har fått värdet 1 på den binära utfallsvariabeln. De politiker som svarade att de instämmer helt eller instämmer i stort sett tolkar vi som politiker som är mot en ökad privatisering av skolan; dessa (902 individer) har fått värdet 0 på den binära utfallsvariabeln.

Privat äldreomsorg: Som en delfråga till hur den kommunala verksamheten skulle kunna göras mer effektiv i kommunen, ombads politikerna att ange sin åsikt om påståendet »Kommunen bör ej överlåta äldreomsorg till privata företag«. De politiker som svarade att de har helt motsatt åsikt eller i stort sett motsatt åsikt tolkar vi som politiker som är för en privatisering av äldreomsorgen; dessa (720 individer) har fått värdet 1 på den binära utfallsvariabeln. De politiker som svarade att de instämmer helt eller i stort sett tolkar vi som politiker som är mot en privatisering av äldreomsorgen; dessa (952 individer) har fått värdet 0 på den binära utfallsvariabeln.

Ökad konkurrens i allmänhet (privatisering bra): Som en delfråga till hur den kommunala verksamheten skulle kunna göras mer effektiv i kommunen, ombads politikerna att ange sin åsikt om påståendet »Utsätta fler verksamheter för konkurrens från andra kommunala/landstingskommunala organisationer eller privata företag«. De politiker som svarade att de tycker detta är mycket lämpligt eller lämpligt tolkar vi som politiker som är för en ökad konkurrens i allmänhet; dessa (1 224 individer) har fått värdet 1 på den binära utfallsvariabeln. De politiker som svarade att de tycker detta är mycket olämpligt eller olämpligt tolkar vi som politiker som är mot en ökad konkurrens i allmänhet; dessa (392 individer) har fått värdet 0 på den binära utfallsvariabeln.

C2. ÖVERGRIPANDE RESULTAT

Tabell C2a. Politikers egenskaper och andelen privatanställda inom den kommunala välfärdssektorn. Vänsterpolitiker.

	(1) Barnomsorg	(2) Grundskola	(3) Gymnasie- skola	(4) Äldre- omsorg
Kvinna	0.0934 (0.105)	0.0820 (0.0653)	1.501** (0.676)	0.344*** (0.108)
Ålder	0.0108 (0.0164)	0.0372 (0.0321)	-0.0361 (0.0831)	-0.0241** (0.0110)
Ålder i kvadrat	-0.000149 (0.000180)	-0.000398 (0.000328)	0.000403 (0.000911)	0.000207* (0.000122)
Barn	-0.163*** (0.0558)	-0.117*** (0.0292)	-0.448* (0.238)	-0.127** (0.0600)
Medelutbildning	-0.0231 (0.0842)	0.116** (0.0452)	1.209** (0.476)	-0.111 (0.0882)
Hög utbildning	0.132 (0.0817)	0.217*** (0.0464)	1.512*** (0.471)	0.103 (0.0926)
Sysselsatt	0.199*** (0.0746)	0.0912** (0.0452)	0.610 (0.372)	0.219*** (0.0713)
Offentlig- anställd	-0.167*** (0.0478)	-0.0801*** (0.0285)	-0.651** (0.269)	-0.149*** (0.0525)
Egenföretagare	-0.338*** (0.115)	-0.0329 (0.0642)	-0.784 (0.600)	-0.106 (0.101)
<i>Observationer</i>	459	675	459	459

Standardfel inom parentes. ***, ** och * anger statistisk signifikans på nivåerna 1, 5 och 10 procent.

Tabell C2b. Politikers egenskaper och andelen privatanställda inom den kommunala välfärdssektorn. Högerpolitiker.

	(1) Barnomsorg	(2) Grundskola	(3) Gymnasie- skola	(4) Äldre- omsorg
Kvinna	-0.0597 (0.123)	0.0352 (0.0454)	-0.224 (0.289)	-0.0654 (0.0846)
Ålder	0.0720 (0.0653)	0.0808*** (0.0257)	0.114 (0.128)	0.0319 (0.0408)
Ålder i kvadrat	-0.000861 (0.000654)	-0.000830*** (0.000257)	-0.00134 (0.00128)	-0.000317 (0.000397)
Barn	-0.515*** (0.137)	-0.105*** (0.0391)	-0.710*** (0.248)	-0.177** (0.0737)
Medelutbildning	0.0539 (0.155)	0.0698 (0.0752)	0.486 (0.356)	0.178** (0.0917)
Hög utbildning	0.471** (0.187)	0.177*** (0.0616)	0.918*** (0.351)	0.329*** (0.0969)
Sysselsatt	0.0214 (0.176)	-0.00317 (0.0491)	0.146 (0.280)	0.115 (0.0740)
Offentlig- anställd	-0.154 (0.0968)	0.00711 (0.0335)	0.131 (0.228)	-0.0427 (0.0637)
Egenföretagare	-0.153 (0.110)	-0.00505 (0.0345)	-0.188 (0.230)	-0.120** (0.0593)
<i>Observationer</i>	486	835	486	486

Standardfel inom parentes. ***, ** och * anger statistisk signifikans på nivåerna 1, 5 och 10 procent.

C3. ÖVRIGA RESULTAT

Tabell C3a. Kontroller för egenskaper bland kommunens befolkning. Vänsterpolitiker.

	(1) Barnomsorg	(2) Grundskola	(3) Gymnasie- skola	(4) Äldre- omsorg
Kvinna	-0.161 (0.103)	0.0251 (0.0566)	0.876 (0.642)	0.232** (0.109)
Ålder	0.0520 (0.0362)	0.0543* (0.0301)	-0.0150 (0.0834)	-0.0188* (0.0108)
Ålder i kvadrat	-0.000540 (0.000365)	-0.000555* (0.000300)	0.000252 (0.000905)	0.000181 (0.000120)
Barn	-0.0605 (0.0596)	-0.0654** (0.0297)	-0.0455 (0.249)	-0.0408 (0.0577)
Medelutbildning	-0.00970 (0.0789)	0.0769* (0.0412)	1.046*** (0.384)	-0.0826 (0.0783)
Hög utbildning	-0.0399 (0.0773)	0.0785* (0.0465)	0.657 (0.427)	-0.00682 (0.0856)
Sysselsatt	0.0506 (0.0687)	0.0360 (0.0414)	0.122 (0.353)	0.117 (0.0736)
Offentlig- anställd	-0.0349 (0.0382)	-0.0570** (0.0257)	-0.314 (0.259)	-0.0850* (0.0512)
Egenföretagare	-0.204* (0.124)	0.0256 (0.0589)	0.112 (0.530)	0.0109 (0.0926)
<i>Observationer</i>	458	673	458	458

Tabellen redovisar de skattade koefficienterna för politikernas egenskaper. Standardavfel inom parentes. ***, ** och * anger statistisk signifikans på nivåerna 1, 5 och 10 procent.

Tabell C3b. Kontroller för egenskaper bland kommunens befolkning.
Högerpolitiker.

	(1) Barnomsorg	(2) Grundskola	(3) Gymnasie- skola	(4) Äldre- omsorg
Kvinna	0.0322 (0.100)	0.0599* (0.0338)	-0.0986 (0.262)	-0.0444 (0.0678)
Ålder	-0.0393 (0.0397)	0.0430** (0.0192)	0.0359 (0.116)	0.0135 (0.0278)
Ålder i kvadrat	0.000289 (0.000389)	-0.000433** (0.000190)	-0.000458 (0.00116)	-0.0000872 (0.000271)
Barn	-0.236*** (0.0874)	0.00315 (0.0316)	-0.288 (0.211)	0.000590 (0.0601)
Medelutbildning	-0.0385 (0.134)	-0.0190 (0.0503)	0.312 (0.308)	0.0490 (0.0715)
Hög utbildning	0.0680 (0.134)	-0.0274 (0.0451)	0.433 (0.365)	-0.0112 (0.0728)
Sysselsatt	-0.0276 (0.153)	-0.0307 (0.0435)	-0.092 8 (0.270)	0.0478 (0.0553)
Offentlig- anställd	-0.0231 (0.0924)	0.0358 (0.0294)	0.295 (0.232)	0.0301 (0.0474)
Egenföretagare	0.0960 (0.0809)	0.0743*** (0.0279)	0.0434 (0.221)	-0.0118 (0.0415)
<i>Observationer</i>	483	831	483	483

Tabellen redovisar de skattade koefficienterna för politikernas egenskaper. Standardavfel inom parentes. ***, ** och * anger statistisk signifikans på nivåerna 1, 5 och 10 procent.

Tabell C3c. Offentliganställning disaggreerad. Vänsterpolitiker.

	(1)	(2)	(3)	(4)
	Barnomsorg	Grundskola	Gymnasie- skola	Äldre- omsorg
Kvinna	0.102 (0.110)	0.0759 (0.0631)	1.394** (0.652)	0.354*** (0.109)
Ålder	0.0120 (0.0395)	0.0455 (0.0311)	-0.0365 (0.216)	-0.0396*** (0.0129)
Ålder i kvadrat	-0.000167 (0.000404)	-0.000482 (0.000318)	0.000375 (0.00219)	0.000349*** (0.000134)
Barn	-0.143*** (0.0508)	-0.106*** (0.0293)	-0.349 (0.236)	-0.130** (0.0592)
Medelutbildning	-0.0315 (0.0842)	0.106** (0.0442)	1.131** (0.453)	-0.112 (0.0852)
Hög utbildning	0.102 (0.0800)	0.205*** (0.0461)	1.361*** (0.462)	0.0641 (0.0882)
Sysselsatt	0.213*** (0.0765)	0.0929** (0.0448)	0.637* (0.359)	0.217*** (0.0699)
Anställd i komm. barnomsorg	-0.487*** (0.157)	-0.0504 (0.0722)	0.0396 (1.270)	-0.156 (0.131)
Anställd i komm. grundskola	-0.202** (0.0968)	-0.149** (0.0582)	-0.612 (0.465)	-0.309** (0.121)
Anställd i komm. gymnasieskola	-0.602*** (0.219)	-0.164 (0.119)	-3.340*** (1.129)	-0.123 (0.199)
Anställd i komm. äldreomsorg	-0.399*** (0.127)	-0.165*** (0.0563)	-1.707*** (0.464)	-0.312** (0.126)
Kommunalt anställd, övrigt	-0.0747 (0.0458)	-0.0329 (0.0351)	-0.179 (0.279)	-0.108* (0.0609)
Anställd i kommunalt bolag	0.0680 (0.126)	-0.116 (0.0810)	-0.476 (0.681)	-0.193 (0.135)
Landstingsanställd	-0.161* (0.0912)	-0.0854 (0.0573)	-0.809 (0.562)	0.0185 (0.0991)
Statligt anställd	-0.174** (0.0818)	-0.0701 (0.0450)	-0.513 (0.451)	-0.0739 (0.0907)
Egenföretagare	-0.283*** (0.108)	-0.0194 (0.0581)	-0.808 (0.609)	-0.0859 (0.0957)
<i>Observationer</i>	459	675	459	459

Standardfel inom parentes. ***, ** och * anger statistisk signifikans på nivåerna 1, 5 och 10 procent.

Tabell C3d. Offentliganställning disaggreerad. Högerpolitiker.

	(1)	(2)	(3)	(4)
	Barnomsorg	Grundskola	Gymnasie- skola	Äldre- omsorg
Kvinna	0.0267 (0.117)	0.0513 (0.0434)	-0.126 (0.284)	-0.0398 (0.0833)
Ålder	0.111* (0.0659)	0.0889*** (0.0277)	0.178 (0.129)	0.0414 (0.0426)
Ålder i kvadrat	-0.00126* (0.000663)	-0.000909*** (0.000277)	-0.00198 (0.00129)	-0.000418 (0.000413)
Barn	-0.449*** (0.119)	-0.0877** (0.0362)	-0.592*** (0.215)	-0.155** (0.0691)
Medelutbildning	0.0408 (0.144)	0.0597 (0.0653)	0.447 (0.323)	0.165* (0.0879)
Hög utbildning	0.445*** (0.165)	0.161*** (0.0530)	0.841*** (0.320)	0.312*** (0.0930)
Sysselsatt	0.0959 (0.165)	0.0238 (0.0472)	0.416 (0.275)	0.168** (0.0781)
Anställd i komm. barnomsorg	-1.274** (0.503)	-0.00384 (0.0598)	-2.253* (1.225)	-0.318 (0.286)
Anställd i komm. grundskola	-0.595*** (0.194)	-0.205** (0.0802)	-0.865* (0.456)	-0.421*** (0.129)
Anställd i komm. gymnasiesk.	-0.525* (0.284)	-0.0886 (0.0905)	-1.059* (0.591)	-0.181 (0.199)
Anställd i komm. äldreomsorg	-1.023*** (0.381)	-0.0166 (0.0856)	-0.647 (0.680)	-0.0772 (0.209)
Kommunalt anställd, övrigt	0.0699 (0.103)	0.0708* (0.0366)	0.492* (0.287)	0.0676 (0.0805)
Anställd i kommunalt bolag	-0.302 (0.317)	0.126 (0.111)	-0.857 (0.832)	0.0435 (0.245)
Landstingsanställd	-0.562*** (0.199)	-0.108 (0.0758)	0.125 (0.442)	-0.154 (0.115)
Statligt anställd	-0.129 (0.138)	0.0918* (0.0524)	-0.0202 (0.342)	0.0421 (0.104)
Egenföretagare	-0.126 (0.102)	0.00302 (0.0323)	-0.272 (0.230)	-0.119** (0.0594)
<i>Observationer</i>	486	835	486	486

Standardfel inom parentes. ***, ** och * anger statistisk signifikans på nivåerna 1, 5 och 10 procent.

Tabell C3e. Förklaringsvärde för privatisering av politikers individuella egenskaper, kommunbefolkningens egenskaper samt partiernas styrka.

	(1) Barnomsorg	(2) Grundskola	(3) Gymnasie- skola	(4) Äldre- omsorg
Variabler				
Endast mandat- period	0,03	0,86	0,03	-0,12
Politiker- egenskaper	0,48	1,70	0,12	-1,52
Kommun- egenskaper	0,86	2,45	0,17	-2,70
Vänsterparti i styrande majoritet	1,13	0,96	0,04	-0,37
Partiernas röstandelar	0,82	1,90	0,11	-2,20
Politiker- egenskaper + röstandelar	0,88	2,10	0,15	-2,56
<i>Observationer</i>	810	1363	810	810

Tabellen visar pseudo- R^2 från tobit-skattningar då olika typer av variabler läggs på. Samtliga regressioner kontrollerar för fixa effekter för mandatperiod.